

Tisková zpráva:

Paneláky přežijí, říkají odborníci

Odhaduje se, že 1/3 populace České republiky žije v „paneláku“. Panelová sídliště dodnes nesou odkaz socialistické epochy, ve které vznikla, a bývají rozporuplně přijímána. I přes negativní náhled na ně jsou stále významným typem bydlení, který tvoří podstatný podíl trhu s nemovitostmi.

O tom, že kromě problémů představují panelová sídliště také rozvojové možnosti, pojednal seminář s názvem: „*Co se socialistickým dědictvím aneb Co s panely*“, se uskutečnil v pondělí 21. 10. 2013 v Ústí nad Labem. Seminář určený široké veřejnosti přinesl náhled odborníků z různých branží – z pohledu sociologa, ekonomy a architekta. Všichni se shodují na tom, že panelová sídliště mají sice řadu problémů, ale i potenciál pro budoucí rozvoj.

Petr Hlaváček z výzkumného centra VYCERRO se věnoval budoucí regeneraci sídlišť. Přitom dospěl k poznatku, že ačkoliv na neudržitelnosti stávajícího stavu se téměř všichni shodují, neexistuje shoda v tom, jakým směrem obnovu sídlišť zaměřit. Ani obyvatelé sídlišť, ani politici nemají ohledně budoucího směřování jasno.

Michal Illner ze Sociologického ústavu Akademie věd zmínil poznatky z řady sociologických šetření. Podle nich i na sídlištích mohou vznikat komunitní vztahy, které známe z tradičních sídel. Problém může nastat ve chvíli, kdy se z panelových domů odstěhuje současná střední třída a její místo zaujmou sociálně problémové skupiny včetně možných přistěhovalců.

Jan Jehlík z Fakulty architektury ČVUT přidal k teoretickým poznatkům i svou praktickou zkušenost bývalého hlavního architekta města Ústí nad Labem. Konstatoval, že sídliště vznikla jako svého druhu důsledek nadšení z nových architektonických trendů 20. století. Výrazně se odlišila od starších způsobů lidského osídlení. Proto dnes často nevíme, jak s veřejnými prostory, zelení, infrastrukturou a dalšími součástmi sídlišť máme nakládat.

Přednášející se nezaměřili jen na kritiku panelových sídlišť. Uvedli i řadu pozitivních příkladů a pozitivní vize rozvoje postsocialistických urbánních struktur. Ukazuje se, že pouze rekonstruovat prostranství a domy nestačí. Je také nutné budovat přirozené občanské vazby mezi obyvateli sídlišť, které život zde stabilizují a obohacují. Pak je možné zabránit odlivu střední třídy a vzniku sociálně vyloučených lokalit. Naopak je možné přilákat mladé rodiny, které využijí panelové domy jako startovací bydlení.

Na semináři dostal prostor i projekt ReNewTown, který se zabývá sbíráním příkladů dobré praxe a usnadňuje způsob výměny zkušeností pěti zemí střední Evropy.